

31.8.2018

Uppdaterad 5.12.2018

Frågor och svar om aktiesparkonton

Hurdant är ett aktiesparkonto?

Kunden kan överföra medel till kontot som sedan i enlighet med kundens beslut investeras vidare i noterade bolags aktier.

Hur öppnas ett sådant konto?

Vem som helst (en fysisk person) kan öppna ett konto. Konton kan öppnas även för minderåriga. Företag och samfund får däremot inte öppna aktiesparkonton.

Kan en person ha flera konton?

En person får bara ha ett aktiesparkonto åt gången. Serviceleverantörer kan emellertid bytas utan skattepåföljder efter att kontot öppnats.

Vilka företag får tillhandahålla dessa slags konton?

Aktiesparkonton får tillhandahållas av banker och värdepappersföretag och motsvarande serviceleverantörer inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Hur mycket pengar kan man överföra till kontot?

Man kan överföra högst 50 000 euro till kontot.

Vad händer om värdet av investeringarna på kontot överstiger 50 000 euro?

Begränsningen gäller beloppet pengar som får överföras till kontot. Värdet av investeringarna kan sedan överstiga eller sjunka under denna gräns.

Exempel:

Kunden har överfört 10 000 euro till kontot, och värdet av aktierna på kontot har ökat till 100 000 euro. Kunden kan fortfarande överföra ytterligare 40 000 euro till kontot.

Kan man överföra annat än pengar, till exempel aktier eller fondandelar till kontot?

Nej, det är inte tillåtet.

Hur kan kontomedlen investeras?

Medlen kan investeras i

- börsaktier
- aktier som är föremål för handel på multilaterala handelsplattformar (i Finland till exempel First North -handelsplatsen)

Kan medel investeras i utländska aktier?

Man kan investera i utländska aktier med samma villkor som på inhemska aktier.

Hur kommer intäkterna att beskattas?

Kunden betalar skatt på avkastningen i det skede då medel tas ut från kontot. Avkastningen utgör beskattningsbar kapitalinkomst. Skatt betalas alltså inte ännu i det skede då kontot används för värdepappershandel som genererar försäljningsvinst.

Hur beräknas den beskattningsbara inkomsten om kunden tar ut endast en del av medlen?

Den andel av de uttagna medel som motsvarar andelen av avkastningen på det gängse värdet av medlen på kontot det ögonblick då medlen tas ut utgör beskattningsbar kapitalinkomst.

Exempel:

Kunden har överfört 10 000 euro till kontot, och värdet av investeringarna på kontot har ökat till 11 000 euro. Avkastningen är alltså sammanlagt 1 000 euro. Om kunden tar ut hälften av kontomedlen, dvs, 5 500 euro, räknas hälften av avkastningen, dvs. 500 euro, som beskattningsbar kapitalinkomst.

Hur beskattas avkastningen om kontot går i arv?

Medel som finns kvar på värdeandelskonton och inlåningskonton som hänför sig till aktiesparkonton beaktas vid arvsbeskattningen på samma sätt som motsvarande medel på andra konton. Medlen värderas alltså vid arvsbeskattningen enligt det gängse värdet vid dödstillfället. Det uppstår alltså inte några inkomstskattepåföljder av att ett aktiesparkonto avslutas på grund av ett dödsfall. Då arvtagaren överlämnar aktier betraktas beskattningsvärdet vid arvsbeskattningen som aktiernas anskaffningsuppgifter.

Hur kan förlusterna för aktiesparkontot dras av i beskattningen?

Förluster kan inte dras av i beskattningen. Ifall det gängse värdet av sparmedlen på aktiesparkontot är mindre än nettobeloppet av de tidigare överföringarna till kontot då kontot avslutas, räknas skillnaden mellan överföringarna till aktiesparkontot och det gängse värdet av sparmedlen som förlusten på aktiesparkontot. Förlusterna på aktiesparkontot kan dras av på beskattningsbara kapitalinkomster det år då aktiesparkontot avslutas. Om de övriga kapitalinkomsterna inte räcker till för att dra av förlust från aktiesparkontot, utgör den kvarvarande förlusten sådan förlust inom kapitalinkomstslaget som är avdragsill i tio års tid.

Hur beskattas dividender från investeringarna?

Dividend beskattas på samma sätt som övrig avkastning. Skatt betalas i det skede då kunden tar ut medel från kontot. Dividenden kan antingen förvaras på kontot eller investeras i nya aktier.

Skulle investeraren betala mindre i skatt än vid direkta investeringar?

Skatten är i och för sig likadan vid direkta investeringar, och för dividenders del till och med lite högre. Investeraren har emellertid nytta av att betalningen av skatt skjuts upp. Om medel inte tas ut kan beskattningen av avkastningen skjutas upp rentav med tiotals år.

Hur påverkar reformen statens skatteintäkter?

Den totala effekten beror på hur attraktiv aktiesparkontot blir och i hur stor omfattning de tas i bruk. Det har uppskattats i samband med beredningen att reformen skulle minska på statens inkomster med ca 100 miljoner euro år 2025, förutsatt att det inte sker några större förändringar i ekonomin och börsutvecklingen.

När kan investerarna börja öppna aktiesparkonton?

Om reformen framskrider enligt planerna kan investerare öppna konton från och med ingången av 2020.

Hur skulle beskattningen av sparlivförsäkringar, kapitaliseringsavtal och frivilliga pensionsförsäkringar förändras?

Precis som i dagsläget kommer man på avgifter som betalats på basis av sparlivförsäkringar och kapitaliseringsavtal endast att beskatta avkastningen, dvs. skillnaden mellan avgifterna som livförsäkringsbolaget betalar spararen och de betalningar spararen gjort. Tidpunkten för beskattningen blir densamma som vid beskattningen av avkastning på ett aktiesparkonto. Den andel av de uttagna medel som motsvarar andelen av avkastningen på det gängse värdet av sparmedlen det ögonblick då medlen tas ut utgör beskattningsbar kapitalinkomst. Nuförtiden anses det att det sista uttaget utgör beskattningsbar avkastning.

Samma beskattningssätt ska tillämpas på frivilliga tidsbundna pensionsförsäkringar. Ändringen påverkar inte frivilliga individuella pensionsförsäkringar som får skattestöd.

Eftersom ett livförsäkringsbolag äger de avtalsenliga medlen berörs de inte av samma dividendbeskattningsbestämmelser som aktiesparkonton.

Förluster på sparlivförsäkringar, kapitaliseringsavtal och tidsbundna pensionsförsäkringar kan i enlighet med aktiesparkonton dras av i beskattningen då avtalet upphör.

Av pension som utbetalas på basis av en livslång frivillig pensionsförsäkring betraktas som skattepliktig kapitalinkomst den del som överskrider beloppet av de betalda pensionspremierna delat med den försäkrades förväntade livslängd det år då utbetalningen av pension börjar.

På vissa arrangemang som genomförts med hjälp av konstgjorda försäkringsavtal tillämpas ett särskilt beskattningsförfarande, om den skattskyldige kan påverka användningen av underliggande rättigheter som hör till ägaren (till exempel rösträtt vid bolagsstämma). Avkastning på investeringsobjekt beskattas som skattskyldiges inkomst det år då avkastningen influtit hos försäkringsbolaget så att det varit möjligt att ta ut dem.

Hur har beredningen av reformen framskridit?

1. Regeringen slog i samband med budgetmanglingen i augusti 2018 fast riktlinjer för genomförandet av reformen.
2. Finansministeriet bereder förändringar i finansmarknadslagstiftningen och i skattelagstiftningen under hösten 2018.
3. Lagutkasten sändes på remiss i oktober 2018.
4. Finansministeriet gick igenom utlåtandena och gjorde nödvändiga förändringar i lagutkasten.
5. Regeringen överlämnade en regeringsproposition den 5 december.
6. Riksdagen kan eventuellt anta lagarna under vårsessionen 2019 så att de kunde tillämpas från och med ingången av 2020.